

IZVJEŠTAJ O ANALIZI UTICAJA PROPISA

MINISTARSTVO ILI
REGULATORNO TIJELO
PREDLAGAČ

Ministarstvo kulture i medija

NASLOV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara

Odjeljak 1: Definisanje problema

- ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- ✓ Što su uzroci problema?
- ✓ Što su posljedice problema?
- ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko?
- ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Postojeći Zakon o zaštiti kulturnih dobara mora se uskladiti sa novim propisima iz oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata, ali i uskladiti sa evropskih direktivama. Takođe, poslednjih godina uočene su određene nedoumice i dileme u primjeni, pa se pristupilo preciziranju pojedinih zakonskih normi. Takođe, izmjenama i dopunama odredbi ovog Zakona unaprijediće se postojeći normativni okvir, što predstavlja ključni osnov za uspostavljanje i primjenu savremenih standarda u konzervatorskoj djelatnosti, posebno kada su u pitanju licence.

Dakle, razlozi za izradu teksta izmjena i dopuna su sljedeći:

1. preciziranje pojmova i definicija iz oblasti konzervatorske djelatnosti, a u skladu sa praksom;
2. usaglašavanje sa propisima iz oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata;
3. usaglašavanje sa Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutrašnjem tržištu, kao i Direktivom 2014/60/EU o povratu kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice. Takođe, važeći zakon potrebno je usaglasiti sa: Uredbom (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Savjeta o unosu i uvozu kulturnih dobara; Implementacionom uredbom Komisije (EU) 2021/1079 o utvrđivanju detaljnih pravila za realizaciju određenih odredbi Uredbe (EU) 2019/880 Evropskog parlamenta i Vijeća o unosu i uvozu kulturnih dobara; Uredbom Savjeta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara; Implementacionom Uredbom Komisije (EU) br. 1081/2012 za potrebe Uredbe Savjeta (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara.
4. adekvatno usklađivanje materijalnih i kaznenih normi.

Posljedica toga što u ovom momentu nemamo predloženo zakonsko rješenje je prvenstveno neusaglašenost sa propisima iz oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata, ali i sa evropskih propisima.

U slučaju "status quo", biće otežana primjena u praksi, ali neće biti ni ispunjene obaveze prema EU.

Odjeljak 2: Ciljevi

- ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?
- ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim propisom postiže se, prevashodno, sljedeći cilj - prilagođavanje važećeg zakona praktičnoj primjeni i evropskim propisima.

Ovim će se osigurati da propis odgovara potrebama trenutne primjene.

Takođe, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara planiran je kroz Program rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu.

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).
- ✓ Obrazložiti preferiranu, tj. izabranu opciju.

Opcije za rješavanje problema:

Opcija 1: Status quo

Zadržavanje postojećeg rješenja bez izmjena. Ovo ne bi riješilo identifikovane nedoumice i neusaglašenosti, te bi prolongiralo period iskazane potrebe za usaglašavanjem i preciziranjem odredbi.

Opcija 2: Manje izmjene

Djelimične izmjene koje bi se fokusirale samo na pojedine aspekte, ali ne bi u potpunosti riješile nedoumice.

Opcija 3: Sveobuhvatne izmjene (preporučena opcija)

Sveobuhvatne izmjene rješavaju probleme u praksi i neusaglašenosti.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- ✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- ✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Rješenja sadržana u propisu imajuće najviše pozitivnog uticaja na zaposlene u konzervatorskoj djelatnosti, kao i sve ostala pravna i fizička lica koja se bave poslovima zaštite kulturnih dobara, imajući u vidu da će se unaprijediti norme koje se odnose na istraživačku i konzervatorsku licencu. Pored toga, zaposleni u ovoj djelatnosti će moći da vrše poslove, bez dilema oko tumačenja normi koje izazivaju probleme tumačenju i u praksi.

Propis ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju i istim se ne stvaraju administrativna opterećenja i biznis barijere. Implementacijom propisa stvorice se prihodi za budžet Crne Gore, samim tim što se uvodi plaćanje naknade uz podnošenje zahtjeva za izdavanje navedenih licenci. U tom smislu, neće biti izazvani troškovi građanima i privredi, sem onima koji će vršiti određene poslove konzervatorske djelatnosti.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- ✓ Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti. ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na incijativu za donošenje predloga propisa? ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
Za potrebe sprovođenja ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore. Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, a usvajanjem istog nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze. Implementacijom propisa će se ostvariti prihod za budžet.
Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako ✓ naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije) ✓ naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir
U skladu sa odredbom člana 52 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list Crne Gore“, br. 49/22, 52/22, 56/22 i 82/22), a u vezi sa odredbom člana 9 stav 1 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni list Crne Gore", broj 41/18), ministarka kulture i medija obrazovala je Radno tijelo za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara, u čijem sastavu su bili, pored službenika Direktorata za kulturnu baštinu, i predstavnici Uprave za zaštitu kulturnih dobara; kao i predstavnik NVO. Takođe, na osnovu Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave, organizovana je javna rasprava.
Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi? ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva? ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
Nijesu prepoznate potencijalne prepreke za implementaciju propisa, niti mjere za implementaciju istog. Za sprovođenje monitoringa primjene propisa zaduženo je Ministarstvo kulture i medija. Indikatori za ispunjenje ciljeva: - Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara.

Mjesto i datum:
Cetinje, 18.11.2025. godine

MINISTARKA

Tamara Vujović

dr Tamara Vujović